

A HASZONÁLLATLÉTSZÁM ALAKULÁSA MAGYARORSZÁGON

SERTÉSÁLLOMÁNY ALAKULÁSA

A sertések száma 2011. december 1-jén alig haladta meg a 3 milliót. Az állomány az egy évvel korábbinál 137 ezerrel (4%-kal) volt kisebb. Az anyakocák száma (210 ezer) egy év alatt 9 ezerrel csökkent. A csökkenés a magas takarmányárak miatti gyengébb gazdaságossággal magyarázható (1. táblázat).

A sertések száma az elmúlt tíz évben 3 és 5,3 millió között változott; 2008 decembere óta 3,5 millió alatti (1. ábra).

1. ábra: A sertés- és anyakoca-állomány alakulása (2000-2011, 1000 db) Forrás: KSH

Amennyiben az egyelőre kedvezőnek mondható idei sertésipari helyzet – viszonylag magas felvásárlási árak és mérsékelt takarmányárak – az év második felére is fennáll, akkor a háztáji után a nagyüzemek is elkezdhetik érezhetően növelni állományukat, és idén megindulhat a magyarországi sertésállomány várva-várt növekedése. Ugyanakkor az év első felében inkább stagnálás valószínűsíthető, esetleg nagyon kismértékű növekedés, amennyiben azonban a piaci helyzet kedvezőtlenre fordul, pl. aszály miatti magas takarmányárak, akkor a magyar sertésállomány akár 3 millió alá is csökkenhet az idén.

BAROMFIÁLLOMÁNY ALAKULÁSA

A tyúkfélék száma decemberben 33 millió volt, 1,2 millióval (4%-kal) több az egy évvel korábbinál. A közel 11,4 milliós tojóállomány az egy évvel ezelőttnél 1,2 millióval (9%-kal) kevesebb (2. táblázat).

A lúdállomány 2011. december 1-jén 1,2 millió volt, 140 ezerrel (10%-kal) kevesebb, mint egy évvel koráb-

Év	Sertés			ebből: anyakoca		
	összesen	változás (előző évhez)		összesen	változás (előző évhez)	
	ezer db	ezer db	%	ezer db	ezer db	%
2007	3 871	-116	-2,9	259	-31	-10,7
2008	3 383	-488	-12,6	230	-29	-11,2
2009	3 247	-136	-4,0	226	-4	-1,7
2010	3 168	-79	-2,4	219	-7	-3,1
2011	3 032	-136	-4,3	210	-9	-4,1

1. táblázat: A sertésállomány alakulása (decemberi állomány) Forrás: KSH

ban. A kacsállomány (4,4 millió) 1,4 millióval (negyedével), a pulykaállomány (több mint 3 millió) 114 ezerrel (4%-kal) csökkent ezen időszak alatt (3. táblázat).

A globálisan és Európa szerte viszonylag magas felvásárlási árak és az alacsonynak mondható takarmányárak miatt a BROJLERÁGAZAT jövedelempozíciója stabil, ezért az állománylétszám emelkedése várható az 1. félévben. A PULYKAÁGAZAT az elmúlt év 2. felében már a stabilizálódás jeleit mutatja, és mivel a pulykahús árak tavaly elindult növekedése idén is folytatódott, így a pulykaágazat mérsékelt bővülése várható. A LÚDÁGAZATBAN a piaci viszonyok továbbra is jónak mondhatók, termékeink piaci megvannak, amelyek keresleti jellegűek, ugyanakkor a hazai lúdállomány jelenleg rendkívül

kicsi, ezért a lúdlétszám mérsékelt növekedésére lehet számítani idén. A KACSASZEKTORBAN az idei 1. félévben a kisebb telepítések miatt még az állomány enyhe csökkenésére számíthatunk, nagyon kedvező piaci viszonyok mellett várható csak stagnálás. Az ÉTKEZÉSI TOJÁS szektorban a tartásmódváltás miatti termelés-csökkenés következtében az EU-ban keresleti piac van, a tojásárak magasak, ami várhatóan hús-vét után is megmarad. Ennek ellenére Magyarországon ez csak várhatóan a tojóállomány csökkenésének mértékét tudja tompítani, mivel számos ketreces tojótyúktartónak június 30-ig be kell fejeznie a termelést az uniós előírások nem teljesítése miatt. A tojóállomány stagnálására, ill. enyhe emelkedésére legkorábban csak a jövő évben számíthatunk.

Év	Tyúkféle			ebből tojó		
	összesen	változás (előző évhez)		összesen	változás (előző évhez)	
	ezer db	ezer db	%	ezer db	ezer db	%
2007	29 866	-437	-1,4	12 644	-2 171	-14,7
2008	31 165	1 299	4,3	13 344	700	5,5
2009	32 128	963	3,1	13 597	253	1,9
2010	31 848	-280	-0,9	12 571	-1 026	-7,5
2011	33 006	1 158	3,6	11 383	-1 188	-9,5

2. táblázat: A tyúkféle és tojóállomány decemberi alakulása. Forrás: KSH

Év	Liba-	Kacsa-	Pulyka-	Változás az előző évhez képest, %		
	állomány, ezer db			liba	kacsa	pulyka
2007	1 817	2 230	4 368	-32,9	-13,5	6,8
2008	2 120	2 904	3 527	16,7	30,2	-19,3
2009	1 405	3 713	3 018	-33,7	27,9	-14,4
2010	1 384	5 813	3 168	-1,5	56,6	5,0
2011	1 244	4 444	3 053	-10,1	-23,6	-3,6

3. táblázat: A liba-, kacsa- és pulykaállomány alakulása (decemberi állomány). Forrás: KSH

Év	Szarvasmarha			Ebből: tehén		
	összesen	változás az előző évhez képest		összesen	változás az előző évhez képest	
	ezer db	ezer db	%	ezer db	ezer db	%
2007	705	3	0,4	322	0	0,0
2008	701	-4	-0,6	324	2	0,6
2009	700	-1	-0,1	312	-12	-3,7
2010	682	-18	-2,6	309	-3	-1,0
2011	698	16	2,3	328	19	6,1

4. táblázat: A szarvasmarha- és tehénállomány decemberi alakulása. Forrás: KSH

SZARVASMARHA-ÁLLOMÁNY ALAKULÁSA

A szarvasmarhák száma 2011. december 1-jén 698 ezer volt, az előző év decembere óta 16 ezerrel több. A növekedés elsősorban a mezőgazdasági támogatási rendszer kedvező irányú változásának köszönhető. A tehénállomány (328 ezer) egy év alatt 19 ezerrel gyarapodott (4. táblázat).

A szarvasmarha-állomány az elmúlt tíz évben (783 ezerről) 85 ezerrel (11%-kal) mérséklődött. A tehenek száma hasonló arányban csökkent 2001 óta (2. ábra).

2. ábra: A szarvasmarha- és tehénállomány alakulása, ezer darab (2000-2011) Forrás: KSH

Magyarországon a tavalyi nagyon jelentős tejáremelkedés megállította a tejhasznú állomány csökkenését, sőt a nagyüzemek esetében már enyhe létszámemelkedés is volt, ami várhatóan folytatódni fog idén is, mivel nem számolunk a tejár jelentősebb csökkenésével. Az állomány bővülését a különböző uniós és állami támogatási konstrukciók is segítik. Az alacsony hazai kínálat és az igen élénk külpiaci (elsősorban török) kereslet miatt a hazai élő marhaárak is rekord magasságban járnak, és egyelőre semmilyen jel nem utal jelentősebb közeljövőbeli árcsökkenésre. Ezek a piaci folyamatok a hazai húsmarhaállomány – elsősorban az egyéni gazdálkodóknál történő – további bővülését vetítik előre. Összességében mind a tejhasznú, mind a húshasznú szarvasmarha állományunk enyhe létszámnövekedése várható 2012-ben.

JUHÁLLOMÁNY ALAKULÁSA

A juhállomány az európai uniós tendenciákkal összhangban Magyarországon is tovább fogyott. Az állomány nagysága 2011. december 1-jén nem érte el az 1,1 milliót, az anyajuhok száma 833 ezer volt. A juhek száma 85 ezerrel, az anyajuhoké 11 ezerrel kevesebb volt a 2010. decemberinél (5. táblázat).

Az elmúlt 10 évben az ingadozások ellenére a juhállomány mindig 1 millió, az anyajuhállomány pedig 800 ezer felett maradt (3. ábra).

A csökkenő globális kínálat következtében a juhhús világpiaci ára meglehetősen magas és az EU belső piaca továbbra is keresleti, ami a magyar

exportorientált juhtartóknak kedvez. Szintén pozitív tényező, hogy a blue-tongue importkorlátozások feloldásával az olasz mellett a török piac is komoly felvevőjévé vált a magyar bárányoknak, és várhatóan hosszabb távon is az marad. A juhlétszám tavalyi magyarországi csökkenésében a nagyon kedvező értékesítési lehetőségek miatti állományfelszámolások mellett a kötelező egyedi azonosítás bevezetésével kapcsolatos bizonytalanságok is szerepet játszhattak, azonban a kedvező piaci folyamatok és a támogatások hatására a juhek száma idén várhatóan bővülni fog.

Ózsvári László PhD, MBA

tanszékvezető egyetemi docens
SZIE ÁOTK, Állat-egészségügyi Igazgatástani és Agrárgazdaságtani Tanszék

3. ábra: A juh- és anyajuhállomány alakulása 2000 és 2011 között (ezer db) Forrás: KSH

Év	Juh			Ebből: anyajuh		
	összesen	változás az előző évhez képest		összesen	változás az előző évhez képest	
	ezer db	ezer db	%	ezer db	ezer db	%
2007	1 232	-66	-5,1	977	-53	-5,1
2008	1 236	4	0,3	964	-13	-1,3
2009	1 223	-13	-1,1	968	4	0,4
2010	1 181	-42	-3,4	844	-124	-12,8
2011	1 095	-86	-7,3	833	-11	-1,3

5. táblázat: A juhállomány decemberi alakulása. Forrás: KSH

